

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก
คณะ / ภาควิชา คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

- รหัส และ ชื่อวิชา
รหัสวิชา นท.4301 (CM.4301)
ชื่อวิชา การเขียนบทภาพยนตร์และการแสดง (Script Writing for Film and Performance)
- จำนวนหน่วยกิต หรือ จำนวนชั่วโมง
จำนวน 3 หน่วยกิต (3-2-3)
- หลักสูตร และ ประเภทรายวิชา
หลักสูตรระดับปริญญาตรี ประเภทวิชาเอกบังคับ ของสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และ อาจารย์ผู้สอน
อาจารย์ผู้สอน ชาวหินฟ้า
- ภาคการศึกษา หรือ ชั้นปีที่เรียน
ภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา
- รายวิชาที่เรียนมาก่อน (Pre-requisite)
-
- รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)
-
- สถานที่เรียน
คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก
- วันที่จัดทำ หรือ ปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชา ครั้งล่าสุด
พฤษภาคม 2554

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมาย และ วัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายรายวิชา

1.1 เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประเภท และ ประวัติความเป็นมาของภาพยนตร์ แนวคิดของเรื่อง ในภาพยนตร์ ที่มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม พื้นที่ และเวลา ทั้งภาคพื้น ยุโรป อเมริกา เอเชีย ตลอดจน ความรู้พื้นฐานด้านการแสดง ความเชื่อ และ จินตนาการในการแสดง การใช้ร่างกาย เลี้ยง ในการแสดง และ การใช้พื้นที่และองค์ประกอบทางศิลป์ในการแสดง

1.2 เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความคิดสร้างสรรค์ ในด้านการเล่าเรื่อง ผ่านศิลปะการแสดง และการถ่ายภาพ การพัฒนาบทจากแก่นของเรื่อง การสร้างตัวละคร จากแก่นของเรื่อง การพัฒนาบทสนทนา การสร้างแนวเรื่อง จากแก่นของเรื่อง

1.3 เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ องค์ประกอบ ประเภท และหลักการเขียนบทภาพยนตร์ และบทการแสดง (Live Performance) ตลอดจนขั้นตอนต่างๆ ในการเขียน ฝึกปฏิบัติในการเขียนบทภาพยนตร์ และ บทการแสดง

2. วัตถุประสงค์ ในการพัฒนา / ปรับปรุงรายวิชา

มีการพัฒนา และปรับปรุงเนื้อหา กิจกรรม ของรายวิชา ตามภาวะความเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี เพื่อให้การนำเสนอเรื่องราว ในรูปแบบของภาพยนตร์ประเภทต่างๆ (ภาพยนตร์สั้น ภาพยนตร์อิสระ ภาพยนตร์บันเทิง ภาพยนตร์สารคดี) และรูปแบบการแสดง (Live Performance) จากแหล่งข้อมูลเดิมที่มีผู้จัดทำไว้แล้ว หรือ จากที่คิดสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ มีคุณภาพ มีคุณค่า และเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และ ภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตลอดจนผลกระทบต่อระบบสุขภาพโดยรวม ทั้งนี้

ทั้งนี้ผู้เรียน ต้องสามารถวิเคราะห์ หลักการทางนิเทศศิลป์-นิเทศโสตทัศน (audiovisual communications) และ หลักจิตวิทยาการสื่อสาร กับ เรื่องราวจากแหล่งข้อมูลเดิม ที่มีผู้เขียนไว้แล้ว นำมาสร้างสรรค์เป็นบทภาพยนตร์ประเภทต่างๆ และ การแสดงได้

หมวดที่ 3 ลักษณะ และ การดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประวัติความเป็นมาของภาพยนตร์ แนวคิดของเรื่อง ในภาพยนตร์ ที่มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม พื้นที่ และเวลา ทั้งภาคพื้น ยุโรป อเมริกา เอเชีย ตลอดจน ความรู้พื้นฐานด้านการแสดง ความเชื่อ และจินตนาการในการแสดง การใช้ร่างกาย เสียง ในการแสดง และ การใช้พื้นที่และองค์ประกอบศิลป์ในการแสดง

ศึกษา องค์ประกอบ ประเภท และหลักการเขียนบทภาพยนตร์ และบทการแสดง (Live Performance) ตลอดจนขั้นตอนต่างๆ ในการเขียน ฝึกปฏิบัติในการเขียนบทภาพยนตร์ และ บทการแสดง

ปฏิบัติการเขียนบท จากความคิดสร้างสรรค์ ในด้านการเล่าเรื่อง ผ่านศิลปะการแสดง และการถ่ายภาพ การพัฒนาบทจากแก่นของเรื่อง การสร้างตัวละคร จากแก่นของเรื่อง การพัฒนาบทสนทนา การสร้างแนวเรื่อง จากแก่นของเรื่อง ทั้งนี้ อาจเป็นเรื่องที่มีผู้เขียนไว้แล้ว หรือ จากเรื่องที่คิดสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่

2. จำนวนเวลาที่ใช้ ต่อภาคการศึกษา (ชั่วโมง / คาบเวลา) ⁽¹⁾

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
2 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ (จำนวน 14 สัปดาห์)	ไม่มี	3 ชั่วโมง ต่อ สัปดาห์ โดยให้คำ ปรึกษาภาคปฏิบัติ	ไม่มี

3. จำนวนชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ที่อาจารย์ให้คำปรึกษา และ แนะนำทางวิชาการ แก่นักศึกษา เป็นรายบุคคล จำนวน 9 คาบ หรือ 8 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ตามตารางเวลา ที่ได้แจ้งให้นักศึกษาทราบ

¹ วิชา นี้ มีหน่วยกิตการเรียน 3 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษา จำนวน 16 สัปดาห์ รวม 74 ชั่วโมง คิดเป็นสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 5 ชั่วโมง โดยที่ สัปดาห์ที่ 1 – 14 เป็นกิจกรรมบรรยาย และ การฝึกปฏิบัติ (แต่ครั้ง ครั้ง จะใช้เวลาบรรยาย ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ที่เหลือ เป็นเวลาฝึกปฏิบัติงาน หรือการฝึกงาน และ การศึกษาด้วยตนเอง) สัปดาห์ที่ 15 – 16 ประเมินผล และ สอบปลายภาค

หมวดที่ 4 การพัฒนา ผลการเรียนรู้ ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรม ที่ต้องพัฒนา

1.1.1 ความตระหนัก และ จิตสำนึก

ตระหนักใน คุณค่า คุณประโยชน์ คุณธรรม ทางศาสนา และ คีลธรรม ตลอดจน จิตสำนึกดี (best wishes) และพัฒนาไปสู่ จิตสำนึกสาธารณะ (social mind) จิตสำนึกการมีส่วนร่วม (participative mind) และ จิตสำนึกทางศีลธรรม (moral mind)

1.1.2 จรรยาบรรณ และ กฎเกณฑ์ทางสังคม

ไม่ละเมิด จรรยาบรรณการสื่อสาร ได้แก่ จรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชน จรรยาบรรณสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ว่าด้วยจรรยาบรรณในการประกาศโฆษณา และ จรรยาบรรณเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต

1.2 วิธีสอน

1.2.1 กำหนดกฎเกณฑ์ และ ยุทธศาสตร์

ผู้สอน กำหนดหลักเกณฑ์ หน้าที่ บทบาท ของผู้เรียนวิชานี้ และให้ผู้เรียน ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์ การสร้างจิตสำนึก และ ความรับผิดชอบ ในการเข้าร่วมกิจกรรม การเรียน การสอบ และการฝึกปฏิบัติงาน

1.2.2 บรรยาย และ อภิปราย

ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย วิพากษ์ สื่อสารมวลชน วิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคลในสังคม²⁾ สอดแทรกไปใน กิจกรรมการเรียนการสอน ว่าสิ่งที่นำเสนอในบทบาทพยนตร์ และบทการแสดง (ตัวละคร จาก เสียงประกอบ บทสนทนา) มีแนวคิดสอดคล้อง หรือขัดแย้ง กับหลักคุณธรรม จริยธรรม ดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร เพราะสาเหตุใด

²⁾ (1) พฤติกรรมการบริโภคสื่อ ได้แก่ ชนิดสื่อที่บริโภค ความถี่ในการบริโภค ระยะเวลา และปริมาณในการบริโภคแต่ละครั้ง

(2) พฤติกรรมหลังการบริโภค (after-consumption) หรือ "พฤติกรรม 6R" ได้แก่ 1) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) 2) การซ่อมแซม เพื่อกลับมาใช้ใหม่ (Repair) 3) การนำไปเวียนใหม่ (Recycle) 4) การกำจัดมลพิษ (Reject) 5) การยอมเสียสละส่วนเกิน เพื่อสาธารณะ (Return) และ 6) การสลายกิเลส ออกจากจิตใจ (Retire) เมื่อเผชิญกับ สิ่งยั่วยุ และแรงบีบบังคับในทางลบ (อภุศลธรรม)

(3) พฤติกรรมการสร้างสุขภาวะ 5 ส. (สะอาด สะดวก สะอาด สุขลักษณะ สร้างนิสัย)

(4) การดำเนินวิถีชีวิต แนวเศรษฐกิจพอเพียง และ การครองตนตามหลัก คีล 5 คือ การเรียนรู้ โดยวิถี "เข้าใจ-เข้าถึง-พัฒนา" และการดำเนินวิถีชีวิต โดยอิงหลัก "คิด-พูด-ทำ-ดำรงชีพ" ตามหลักศาสนา หรือทางสายกลาง ที่มีเหตุผล พอประมาณ และพึ่งพาตนเองได้ (มีภูมิคุ้มกัน) คือ "คิด แบบพอเพียง" "พูด ให้พากเพียร" "ทำ แบบ ไม่พัก – ไม่เพียร" "บริโภค แบบพอดี" และแนวทางทั้งหมดทั้งหมด พัฒนาไปสู่ "บ ว ร" คือ ความเป็นองค์รวมของชีวิต (บ. = บ้าน: สังคม ชุมชน ครอบครัว บุคคล ว. = วัด: ศาสนา วัฒนธรรม ร. = โรงเรียน: การศึกษา ทั้งหมด คือ โครงสร้างที่ก่อรูปเป็น พุทธทางสังคม ที่มาจากกระบวนการ "เข้าใจ-เข้าถึง-พัฒนา")

1.3 วิธีการประเมินผล

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์ชี้วัด
1	การนำเสนอผลงาน การส่งงาน และการเข้าร่วมกิจกรรม ของผู้เรียน ตลอดจนหลักเกณฑ์อื่นๆ ที่ผู้สอนกำหนด	มีผู้เรียน จำนวนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90 ปฏิบัติตาม
2	การเข้าเรียนของผู้เรียน และ การเข้าสอบวัดผลปลายภาค	ผู้เรียน จำนวนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 เข้าเรียนตรงเวลา และ ไม่มีการทุจริตในการสอบ
3	การแสดงความคิดเห็น (การวิพากษ์ การวิเคราะห์ สื่อสารมวลชน และพฤติกรรม 4 ด้าน ของบุคคลในสังคม) และ พฤติกรรมประจำวัน ของผู้เรียน โดยวิธีสอบถาม สัมภาษณ์ หรือ ข้อเขียน	ความตระหนักใน คุณค่า คุณประโยชน์ คุณธรรม ทางศาสนา และ ศีลธรรม ตลอดจนจิตสำนึกดี โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ 5 ระดับ

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ (องค์ความรู้ด้านพุทธิพิสัย หรือ cognitive domain)

2.1.1 เนื้อหา สาระสำคัญ ในรายวิชา

หลักการและทฤษฎี ในเนื้อหา สาระสำคัญ ของรายวิชา ทฤษฎีการเล่าเรื่อง ทฤษฎีการวิจารณ์

2.1.2 การออกแบบเรื่องราว ประกอบด้วย แก่นของเรื่อง (theme) ประโยคหลัก (premise) เรื่องย่อ (synopsis)เค้าโครงเรื่อง (plot point) และ บทแสดง (screenplay)

หลักการวิเคราะห์ การออกแบบเรื่องราว แนวปฏิบัติในการเขียน รูปแบบการเขียน การเขียนบทขยาย (treatment) การปรับปรุง แก้ไข การประเมินคุณค่าของบท

สามารถบูรณาการ ความรู้ การใช้เครื่องมือ การวิเคราะห์-สังเคราะห์ การตัดสินใจ และการประเมินค่า เพื่อพัฒนาศักยภาพ ด้านนิเทศศาสตร์ และ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ได้แก่ 1) หลักนิเทศศิลป์-นิเทศศาสตร์ (audiovisual communications) และ หลักจิตวิทยาการสื่อสาร 2) หลักสัมมนาปัญญา 4 ประการ³⁾ ผ่านการเขียนบทภาพยนตร์ และ บทการแสดง

³⁾ การพัฒนาปัญญาสร้างสรรค์ 4 ด้าน ประกอบด้วย อารมณ์อุดมปัญญา (i-Emotion) คิดฉลาดสร้างสรรค์ (i-Thinking) ปัญญาสร้างสรรค์ (i-Creativity) ของอาจปัญญา (i-Action) คูณบวก หมายเลข 03

2.2 วิธีการสอน

2.2.1 บรรยาย

บรรยาย ลักษณะ ความหมาย ความสำคัญ ในเนื้อหา และ สาระสำคัญ ในรายวิชา ตลอดจน การวิเคราะห์ การออกแบบ เรื่องราว ตามกรอบที่กำหนดให้ และ ที่ต้องคิดสร้างสรรค์เอง

บรรยายหลักทฤษฎี การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ การประชุม ระดมความคิด ในการวิเคราะห์ การออกแบบ รูปแบบการเขียนบท

2.2.3 ฝึกปฏิบัติ

ฝึกปฏิบัติ การออกแบบโครงเรื่อง ตามกรอบที่กำหนดให้ และ ที่ต้องคิดสร้างสรรค์เอง ขั้นตอนการเขียน การแก้ไขปรับปรุง และการนำเสนอ

2.3 วิธีการประเมินผล

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์ชี้วัด
1	การเรียนรู้ จากตัวอย่าง จากแบบทดสอบ แบบฝึกหัด การเขียนรายงาน ที่ได้รับมอบหมาย	ระดับเต็มคะแนน 1.5 – 4.00
2	การจัดทำโครงร่างบท การเขียน การนำเสนอ	เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ 4 ระดับ คือ ดี-เหมาะสม มาก ระดับเหมาะสม ระดับพอใช้ ระดับปรับปรุง โดยอิงหลักนิเทศศิลป์-นิเทศศาสตร์ และ หลักจิตวิทยา การสื่อสาร
3	การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมชั้นเรียน	เข้าร่วมกิจกรรม ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของจำนวนครั้งที่เปิดเรียน (คิดเป็นจำนวนสัปดาห์)

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

3.1.1 เหตุผล และ ความคิดสร้างสรรค์

สามารถคิดเชิงเหตุผล และ เชิงสร้างสรรค์ ได้อย่างเป็นระบบ และมีคุณภาพ มีคุณค่า ในการออกแบบ โครงเรื่อง โดยอิง หลักนิเทศศิลป์-นิเทศศาสตร์ (audiovisual communications) จิตวิทยาการสื่อสาร และ หลักจริยธรรมการสื่อสาร

3.1.2 ข้อมูล และ การวิเคราะห์ข้อมูล

สามารถสืบค้น รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ และ ประเมิน ปัญหา ความต้องการ และ สถานการณ์ ต่างๆ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา ในการออกแบบโครงเรื่อง การเขียน และการนำเสนอ ได้อย่างสร้างสรรค์

3.2 วิธีการสอน

3.2.1 ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ฝึกให้ผู้เรียน วิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค และ ข้อจำกัดต่างๆ โดยศึกษาค้นคว้าจาก เอกสาร ฐานข้อมูล และ ข้อมูลระบบสารสนเทศ

3.2.2 การศึกษาดูงานนอกสถานที่ หรือ เชิญผู้เชี่ยวชาญบรรยายพิเศษ

ให้ผู้เรียน เรียนรู้จากการไปศึกษาดูงาน ในสถานประกอบการจริง หรือ เชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้าน จากภายนอกมหาวิทยาลัย มาบรรยายให้ความรู้ เสนอแนะ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

3.3 วิธีการประเมินผล

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์ชี้วัด
1	ผลการเรียนรู้ จากแบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์	ระดับเต็มคะแนน 1.5 – 4.00
2	การเขียนรายงาน ผลงานที่นำเสนอ การแสดง ความคิดเห็น	ความถูกต้อง เหมาะสม ความกล้าหาญ ความชอบธรรม โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ และความถูกต้อง มีเหตุผล 5 ระดับ

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และ ความสามารถ ความรับผิดชอบตนเอง และสังคม ที่ต้องพัฒนา

ผู้เรียน มีพื้นฐานทางค่านิยม จิตสำนึกดี (best wishes) และพัฒนาไปสู่ จิตสำนึกสาธารณะ (social mind) จิตสำนึกการมีส่วนร่วม (participative mind) และ จิตสำนึกทางศีลธรรม (moral mind)

ผู้เรียน มีความรับผิดชอบต่อ กฎระเบียบทางสังคม วัฒนธรรมที่ดี และการรักษาเวลา

ผู้เรียน มีความกล้าหาญทางจริยธรรม ความมั่นคงทางด้านจิตใจ-อารมณ์ (อดทน อดกลั้น ต่อภาวะกดดันทางกายภาพ ต่อแรงกดดันทางด้านอารมณ์)

4.2 วิธีการสอน

4.2.1 บรรยาย

บรรยาย ลักษณะ ความหมาย ความสำคัญ คุณประโยชน์ และการเชื่อมโยงสัมพันธ์ ของกระบวนทัศน์ (paradigm) มโนทัศน์ (concepts) ทศนคติ (attitude) บุคลิกภาพ (personality) ความรู้คุณค่าในตัวเอง (self-esteem) แรงจูงใจ (motives) การแก้ปัญหา (solve problem) สมรรถนะ (competency) มนุษยสัมพันธ์ (human relations) เครือข่าย (networking) ทฤษฎีของเรื่อง ตลก (theory of comedy) ศิลปะแห่งสนทนา (dialogue)

4.2.2 ฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

ให้ผู้เรียน วิเคราะห์บุคคล สังคม ที่อยู่แวดล้อม หรือ ที่ต้องปฏิสัมพันธ์ด้วย เพื่อกำหนดบทบาท หน้าที่ ที่เหมาะสม ในการติดต่อสื่อสารกัน โดยการมอบหมายให้ทำงานเป็นกลุ่ม

4.3 วิธีการประเมิน

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์ชี้วัด
1	รายงานพฤติกรรม การส่งเสริม และการแก้ไขปัญหา ความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม หรือ ระหว่างสมาชิก กับองค์กรภายนอก	ความมีเหตุผล ความพอเพียง ความสำนึก ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความกล้าหาญทางจริยธรรม ความมั่นคงทางด้านจิตใจ-อารมณ์ โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ-ศักยภาพ 5 ระดับ
2	กระบวนการทำงาน และ ผลงานที่ทำเป็นกลุ่ม หรือ โครงการงาน	ความสำเร็จ ภายในกรอบงบประมาณ ระยะเวลา กำลังคน และคุณภาพงาน โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ-ศักยภาพ 5 ระดับ

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

ผู้เรียน มีทักษะการสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีการสื่อสารอื่น เพื่อการค้นคว้า การแลกเปลี่ยนข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาเป็นปัจจัยในการเขียนบท ได้อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์

ผู้เรียน มีการใช้ภาษา ภาพ สื่ รูปทรง สัญลักษณ์ ตามหลักนิเทศศิลป์-นิเทศโสตทัศน์ (audiovisual communications) และหลักจิตวิทยาการสื่อสาร เพื่อการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ การรณรงค์ การส่งเสริมการตลาด การสื่อสารการเมือง การท่องเที่ยวและบันเทิง และการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ

5.2 วิธีการสอน

จัดให้ผู้เรียนใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมค้นคว้าข้อมูล สร้าง และส่งข้อมูล ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตลอดจน การนำเสนองานผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สื่อสารอื่น โดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม

5.3 วิธีการประเมินผล

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์ชี้วัด
1	การใช้ภาษาในการสื่อสาร จากรายงาน ผ่านโปรแกรมประเภท Presentation วาจา และเอกสารรายงาน	ความถูกต้อง เหมาะสม โดยใช้เกณฑ์วัดระดับความสามารถ 5 ระดับ

หมวดที่ 5 แผนการสอน และ การประเมินผล

1. แผนการสอน

1.1 เนื้อหา และ สาระสำคัญ

บทที่ 1 ศาสตร์และศิลป์ ในการเล่าเรื่อง (narratology)

- (1) แนวคิดเรื่อง genre (narrative, formalism, semiology, auteur, feminism, contextual)
- (2) โครงเรื่อง ความขัดแย้ง ตัวละคร แก่นเรื่อง
- (3) ฉาก สัญลักษณ์ในเรื่อง มุมมองในการเล่าเรื่อง
- (4) สุนทรียศาสตร์ (aesthetics) ในภาพยนตร์ และการแสดง
- (5) เรื่องตลก (comedy) และการสนทนา (dialogue)

บทที่ 2 องค์ประกอบของบทภาพยนตร์

- (1) เรื่องราว (story) และ การพัฒนาเรื่อง (treatment)
- (2) โครงสร้างบทภาพยนตร์ (structure)
- (3) ฉาก
- (4) ตัวละคร
- (5) บทสนทนา

บทที่ 3 การวางแผนการเขียนบทภาพยนตร์

- (1) วัตถุประสงค์ของฉาก (purpose)
- (2) โครงสร้างภายในของฉาก (internal scene structure)
- (3) ตัวละคร (character)

บทที่ 4 การเขียนโครงร่าง (story outline)

- (1) แนวคิดหลัก (theme) ประโยคหลัก (premise) และ เรื่องย่อ (synopsis)
- (2) บทขยายเรื่องย่อ (treatment)
- (3) บทโครงสร้างเรื่อง (plot structure)

บทที่ 5 การเขียนบทแสดง (screenplay)

- (1) บทแสดง (screenplay) และ เทคนิคการเขียนบทแสดง
- (2) รูปแบบการพิมพ์

บทที่ 6 การวิจารณ์ และการประเมินบท

- (1) แนวคิด ทฤษฎีการวิจารณ์
- (2) ตัวบท และ บริบทในตัวบท
- (3) ขอบข่ายการวิจารณ์ (วิธีการนำเสนอ เนื้อหากับการรับรู้ การส่งเสริมสังคม การมีส่วนร่วม)

1.2 กิจกรรม

สัปดาห์ ที่	เนื้อหา สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	กิจกรรม สื่อการเรียน
1	บทที่ 1 ศาสตร์และศิลป์ ในการเล่าเรื่อง (1) แนวคิดเรื่อง genre (2) โครงเรื่อง ความขัดแย้ง ตัวละคร แก่นเรื่อง (3) ฉาก สัญลักษณ์ในเรื่อง มุมมองในการเล่าเรื่อง	5	- แนะนำรายวิชา เนื้อหา สื่อ เครื่องมือ และ กิจกรรมการเรียน - แนะนำ แหล่งศึกษาค้นคว้า วิธีค้นคว้า หาข้อมูล (research) ที่จะนำมาออก แบบเรื่องราว ตัวอย่าง - บรรยาย บทที่ 1 (1) - (3)
2	บทที่ 1 ศาสตร์และศิลป์ ในการเล่าเรื่อง (4) สุนทรียศาสตร์ (aesthetics) ในภาพ ยนตร์ และการแสดง (5) เรื่องตลก (comedy) และการสนทนา (dialogue)	5	- บรรยาย บทที่ 1 (4) - (5) - ชมภาพยนตร์ตัวอย่าง ละครสั้นตัวอย่าง อภิปราย แนวคิด และ การสื่อความ หมายในเรื่อง
3	บทที่ 2 องค์ประกอบของบทภาพยนตร์ (1) เรื่องราว (story) และ การพัฒนาเรื่อง (treatment) (2) โครงสร้างบทภาพยนตร์ (structure)	5	- บรรยาย บทที่ 2 (1) - (2) - ตัวอย่างเรื่องสั้น อภิปราย แนวคิด และ การสื่อความหมายในเรื่อง และความ เหมาะสมในการนำมาเขียนบทภาพยนตร์
4	บทที่ 2 องค์ประกอบของบทภาพยนตร์ (3) ฉาก (miss-en-scene) (4) ตัวละคร (character) (5) บทสนทนา (dialogue)	5	- บรรยาย บทที่ 2 (3) - (4) - ฝึกออกแบบ การวางโครงเรื่อง แนว ต่างๆ (เช่น ซีรีส์, รัก, ฆาตกรรม, ฝัน, แอ็คชั่น, ตลก, แฟนตาซี, วิทยาศาสตร์)
5	บทที่ 3 การวางแผนการเขียนบทภาพยนตร์ (1) วัตถุประสงค์ของฉาก (2) โครงสร้างภายในของฉาก (3) ตัวละคร (character)	5	- บรรยาย บทที่ 3 (1) - (3) - ตัวอย่างละครเวที และ ภาพยนตร์ (เรื่อง เดียวกัน) อภิปราย การสื่อความหมาย ด้วยฉาก และ ตัวละคร
6	บทที่ 4 การเขียนโครงร่าง (story outline) (1) แนวคิดหลัก (theme) ประโยคหลัก (premise) และ เรื่องย่อ (synopsis) (2) บทขยายเรื่องย่อ (treatment) (3) บทโครงสร้างเรื่อง (plot point)	5	- บรรยาย บทที่ 4 (1) - (3) - ตัวอย่างบทโครงร่าง ฝึกการเขียนบท โครงร่าง

สัปดาห์ ที่	เนื้อหา สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	กิจกรรม เพื่อการเรียน
7	เขียนบทโครงร่าง (theme, premise, synopsis, plot point) ในกิจกรรมสัปดาห์ที่ 5	5	กิจกรรม workshop
8	บทที่ 5 การเขียนบทแสดง (screenplay) (1) บทแสดง (screenplay) และ เทคนิคการเขียนบทแสดง (2) รูปแบบการพิมพ์	5	- บรรยาย บทที่ 5 (1) - (2) - ตัวอย่างบทแสดง ฝึกการเขียนบทแสดง
9	เขียนบทแสดง ในกิจกรรม สัปดาห์ที่ 8	5	กิจกรรม workshop
10	บทที่ 6 การวิจารณ์ และการประเมินบท (1) แนวคิด ทฤษฎีการวิจารณ์	5	- บรรยาย บทที่ 6 (1) - วิจารณ์บทแสดงที่เขียน (รูปแบบ โครงสร้าง)
11	บทที่ 6 การวิจารณ์ และการประเมินบท (2) ตัวบท และ บริบทในตัวบท	5	- บรรยาย บทที่ 6 (2) - วิจารณ์บทแสดงที่เขียน (คำบรรยายฉาก)
12	บทที่ 6 การวิจารณ์ และการประเมินบท (3) ขอบข่ายการวิจารณ์ (วิธีการนำเสนอเนื้อหากับการรับรู้ การส่งเสริมสังคม การมีส่วนร่วม)	5	- บรรยาย บทที่ 6 (3) - วิจารณ์บทแสดงที่เขียน (บทแอ็คชั่น และ บทสนทนา)
13	นำเสนอบทที่เขียนทั้งหมด (Folder and Presentation)	5	ประเมินผลงาน
14	สรุปสาระสำคัญ และ การประเมินกิจกรรมการเรียน ประมวลองค์ความรู้และทักษะต่างๆ ในการเขียนบท แนะนำการสอบวัดผล แนะนำอาชีพ	5	สรุปกิจกรรมทั้งภาคเรียน
15-16	สอบปลายภาค	4	
	รวม (16 สัปดาห์)	74	

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	เนื้อหา กิจกรรม	วิธีการ / เครื่องมือ	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	บทโครงร่าง (outline)	theme, premise, genre, synopsis ชัดเจน น่าสนใจ โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ 5 ระดับ	4, 6	10
2	บทขยาย หรือ บทโครงเรื่อง (plot outline) หรือ โครงสร้างเรื่อง (structure)	องค์ 3, ฉาก แอ็คชั่น ความขัดแย้ง จุดหักเห จุดสูงสุดของเรื่อง จุดคลี่คลาย ชัดเจน และน่าสนใจ โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ 5 ระดับ	7, 8	10
3	บทแสดง (screenplay)	รูปแบบ โครงสร้าง ถูกต้อง คำอธิบายฉาก แอ็คชั่น ลำดับฉาก (sequence) ลำดับเวลา บทสนทนา (ถ้ามี) ชัดเจน น่าสนใจ โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ 5 ระดับ	8, 9, 12, 13	25
3	กิจกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	การตอบสนองของกิจกรรม กฎเกณฑ์ต่างๆ โดยใช้เกณฑ์วัดระดับคุณภาพ-ศักยภาพ 5 ระดับ	10 ครั้ง (โดยการสุ่ม)	15
4	สอบปลายภาค	แบบทดสอบ ใช้เกณฑ์วัดระดับคะแนน	15-16	40
		รวม		100

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา และ เอกสารหลัก

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชา การผลิตภาพยนตร์ขั้นสูง. หน่วยที่ 2-3

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชา การสร้างสรรค์และการผลิตภาพยนตร์เบื้องต้น. หน่วยที่ 1-8

นับทอง ทองใบ. ศิลปวิจารณ์ รายการวิทยุโทรทัศน์ (Television Criticism). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2553.

2. เอกสาร และ ข้อมูลสำคัญ

สุทิน ชาวหินฟ้า. การผลิตภาพยนตร์ และวีดิทัศน์. บทที่ 3 (เอกสารการเรียนวิชา นท.4302 การผลิตภาพยนตร์และวีดิทัศน์). 2553.

3. เอกสาร และ ข้อมูลแนะนำ

ประชา สุวีรานนท์. แล่เนื้อ เนื้อหนัง. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพมหานคร: มติชน., 2542.

รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม. บั้น ‘บท’ สะกด ‘หนัง’ Three-Act Structure Scriptwriting. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ อาทิตย์สนิทจันทร์. มปท.

รักสานต์ วิวัฒน์สินอุดม. เสกฝัน บั้นหนัง: บทภาพยนตร์. กรุงเทพมหานคร: ห้องภาพสุวรรณ 2004, 2547.

ศุ บุญเลี้ยง, บก. หนึ่งตัวอย่าง. กรุงเทพมหานคร: ชินสปายร์, 2550.

สนธยา ทรัพย์เย็น, บก. ปฏิบัติการหนังทูน้อย พิล์มไวรัส เล่ม 5. กรุงเทพมหานคร: ดวงกมลสมัย, 2550.

Brian Henderson & Bill Nichols, Ed. "The Long Take," in **Movies and Methods: An Anthology**. Berkeley: University of California Press, 1976.

Nick Lacey. Narrative and Genre. **Houndmills, Basingtoke**. Hamsphire & London : Macmillan Pree LTD. 2000.

Nelmes, J. **An Introduction to Film Studies**. 5th ed. London: Routledge, 1996.

4. เว็บไซต์

Shortfilm609. "การเขียนบทภาพยนตร์สั้น." WebBlog.: ThaiShotFilm.

http://www.thaishortfilm.com/T013_screenplay.html

<http://www.novabizz.com/NavaAce>

<http://www.thaifilm.com>

หมวดที่ 7 การประเมิน และ ปรับปรุง การดำเนินการ ของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมิน ประสิทธิภาพของรายวิชา โดยนักศึกษา

ผู้เรียนทำการประเมิน ประสิทธิภาพของรายวิชา ได้แก่ วิธีการสอน การจัดกิจกรรมในห้องเรียน การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน สื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และการปรับปรุง เนื้อหา กิจกรรมของรายวิชา ผลกระทบที่คาดหวัง คือ

1.1 นักศึกษา สามารถใช้ความรู้ และทักษะ ในรายวิชา ไปประกอบอาชีพด้านงานเขียนบท ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 บทภาพยนตร์ ได้รับการนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์ ในระดับน่าพอใจ

1.3 การประเมินอาจารย์ผู้สอน ประเมินเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ประเมิน โดยคณะกรรมการประเมิน ระดับสาขาวิชา หรือ จากการสังเกตการสอน โดยอาจารย์ประจำในสาขาวิชาเดียวกัน และประเมินจาก คะแนนผลการสอบรวมรายวิชาเมื่อปลายภาค

3. การปรับปรุงการสอน

คณะกรรมการระดับสาขาวิชา กำหนดให้อาจารย์ผู้สอน ทบทวน และ ปรับปรุง กลยุทธ์และวิธีสอน ซึ่งดูจากผลการประเมินประสิทธิภาพของรายวิชา แล้วจัดทำรายงาน เมื่อสอนจบในแต่ละภาคเรียน และมีการส่งเสริม สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอน ได้รับการฝึกอบรม หรือศึกษาดูงาน ด้านกลยุทธ์การสอน หรือวิจัยเพื่อการพัฒนาด้านเทคนิค วิธีการสอน และการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้

การสอน ให้มีการประชุมคณาจารย์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือ ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข โดยเฉพาะ คณาจารย์ ที่ทำการสอนในรายวิชาที่มีเนื้อหาและกิจกรรมต่อเนื่องกัน เพื่อกำหนดทิศทางและผลลัพธ์ให้สอดคล้องกัน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ ของนักศึกษาในรายวิชา

คณะกรรมการระดับสาขาวิชา ทำการประเมินข้อสอบ และความเหมาะสม ในการให้คะแนน โดยการสุ่มรายวิชา ภายในรอบเวลาของหลักสูตร

5. การดำเนินการทบทวน และ การวางแผนปรับปรุง ประสิทธิภาพของรายวิชา

5.1 คณะกรรมการระดับสาขาวิชา จัดทำระบบการทบทวนประสิทธิภาพของรายวิชา โดยพิจารณาจาก (1) ผลการประเมินการสอน โดยผู้เรียน (2) ผลการประเมิน โดยคณะกรรมการประเมินระดับสาขาวิชา (3) รายงานผลการสอนในรายวิชา โดยอาจารย์ผู้สอน หลังที่มีการทบทวนประสิทธิภาพของรายวิชาแล้ว

5.2 อาจารย์ผู้สอน รับผิดชอบในการทบทวนเนื้อหาที่สอน และกลยุทธ์การสอนของตน และนำเสนอแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชา เสนอต่อที่ประชุมคณาจารย์ประจำหลักสูตร หรือ คณะกรรมการระดับหลักสูตร เพื่อพิจารณาให้ความคิดเห็น และสรุป วางแผน พัฒนา ปรับปรุง พร้อมทั้งนำเสนอ ผลสรุป ต่อ คณะกรรมการระดับสาขาวิชา และ คณะกรรมการระดับคณะ เพื่อใช้ในการสอนครั้งต่อไป

6. การทบทวนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ ของนักศึกษาในรายวิชา ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ การสร้างปัญญาสร้างสรรค์ และการพัฒนาทุนทางสังคม

ผลที่สำเร็จจากการเรียนของผู้เรียน สามารถตอบสนอง ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และ สังคม คือ

(1) ผู้เรียน เป็นมี อารมณ์อุดมปัญญา (intelligence emotion) คิดฉลาดสร้างสรรค์ (intelligence thinking) ปัญญาสร้างสรรค์ (intelligence creativity) งามปัญญา (intelligence action)

(2) สังคมเข้มแข็ง ด้วยระบบ**สุขภาพ** 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ (จิตวิญญาณ) และ ด้านสังคม-ชุมชน-สิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมให้สมาชิกและชุมชน จัดการตนเอง พึ่งตนเอง ร่วมกันสร้างร่วมกันผลิต เพื่อใช้สอยในชุมชน ให้มีวิถีชีวิตอย่างพอเพียงและมีคุณภาพ บนพื้นฐานของ ความรัก ความดี ความเป็นภราดรภาพ (บพบาท ตัวแทน ชุมชน หรือ บ้าน = บ.)

(3) สังคมคุณธรรม และ อุดมปัญญา (บพบาท ตัวแทน วัด หรือ ศาสนา = ว.)

(4) สังคมไม่ทอดทิ้งกัน หรือ การสร้าง**ภราดรภาพ** บนพื้นฐานของการแสดงออก ด้วย “น้ำใจ” มากกว่า “เงิน” ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด เสียสละ สร้างสรรค์ (บพบาท ตัวแทน การศึกษา หรือ โรงเรียน = ร.)

ยุทธศาสตร์ดังกล่าว เกิดจากการผสานความร่วมมือจากองค์กรภาคี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคธุรกิจ กลุ่มภาคประชาสังคม และกลุ่มภาครัฐ (ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค) โดยแสวงจตุรร่วมกันตรงที่ ภาคธุรกิจที่เคยมุ่งแสวงกำไร ก็ให้ “ลด” กำไรลงบ้าง และคืนให้แก่สังคม เป็นการตอบแทนพื้นที่ ตอบแทนทรัพยากร ตอบแทนเวลาและความรัก ที่ตนเคยไปเบียดเบียนและแสวงประโยชน์ ภาคประชาสังคม จะเป็นผู้ดำเนินการสร้างความเข้มแข็ง จากการเรียนรู้ และรวมพลังกัน โดยที่ภาครัฐจะเป็นเพียงผู้คอยให้การสนับสนุน เปิดโอกาสให้กระบวนการต่างๆ ดำเนินไปภายใต้การจัดการดูแล และพึ่งพาตนเองของชุมชน โดยปราศจากการแทรกแซงจากรัฐ.